

sudky obou stolic zjištěno, že neoprávněné otevření dopisu stalo se omylem banky A. jako takové a zodpovědným jest tedy ten, kdo banku A. právně reprezentuje a zastupuje. Nezáleží na tom, jak správně se toho dotknul již prvý soudce, kdo obstarával mechanické otevření dopisu, nýbrž na tom, z čí vůle nebo příkazu otevření se stalo. Může se tak státi třeba analfabetním sluhou nebo podřízeným úředníkem, jehož oprávnění nesahá právě dále, než dopis otevřít, anebo mu jest svěřeno již také jakési třídění. Každým způsobem jest obsah dopisu určen pro reprezentanta ústavu. Ve větších závodech s rozsáhlou korespondencí takováto manipulace pro úsporu času bývá pravidlem. Je-li více osob k seznání obsahu dopisu oprávněno, může po případě i více osob státi se zodpovědnými za porušení listovního tajemství, pakli s obsahem neoprávněně otevřeného dopisu disponovaly úmyslně, t. j. ve vědomí, že dopis nebyl adresován ústavu. Dle zjištění obou stolic byl to obviněný, jenž stvrdil jako vedoucí úředník brněnské filiálky banky A. příjem dopisu omylem banky A. dodaného. On to tedy byl, jenž dopis přijal, a zda-li jej vlastnoručně otevřel či použil-li pro úsporu času aneb podle zavedené manipulace k otevření dopisu síly pomocné, nepřesunula se tím nikterak zodpovědnost na tuto sílu pomocnou a protiprávní otevření dopisu tím v nejmenším dotčeno nebylo.

Čís. 854.

Zločin veřejného násilí dle § 87 tr. zák.

Postačí, byl-li si pachatel pouze vědom nebezpečnosti svého činu, jakož i, bylo-li nebezpečí uvedené v § 85 b) tr. zák. přivoděno pouze pro jediného člověka.

(Rozh. ze dne 22. května 1922, Kř I 389/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 22. ledna 1921, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločin podle § 87 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Opíraje se o jediný důvod zmatečnosti čís. 5 § 281 tr. ř., odporuje zmateční stížnost rozsudkovému výroku pokud jím obžalovaní byli dle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle § 87 tr. zák. Stížnost vytýká rozsudku nejasnost, neúplnost a vnitřní rozpor. Nejasnost a neúplnost spatřuje stížnost v tom, že se v rozhodovacích důvodech rozsudkových vůbec neuvádí, považuje-li nalézací soud za prokázáno, že se obžalovaní chovali tak, jak jim obžaloba za vinu klade, že totiž obžalovaný M. křičel před demonstrujícím davem, ukazuje na místodržitelského koncipistu Dra Ladislava N-a: »To je on, ten přivedl vojsko na nás« a že oba obžalovaní, obklopivše spolu s jinými demonstranty Dra N-a a majíce ruce proti němu vztýčené, ho ohrožovali a tím ostatní demonstranty jen ještě více jičili. Výtka jest odůvodněna, neboť v rozsudkových důvodech není vůbec, tím méně s plnou určitostí, přede-

psanou §em 270 čís. 5 tr. ř. (v novém znění) uvedeno, vzal-li nalézací soud ony skutečnosti za prokázány čili nic, ačkoli první a nezbytnou podmínkou spolehlivého a správného řešení otázky, zda se obžalovaní dopustili zločinu dle § 87 tr. zák., bylo zajisté přesné zjištění skutků, jimi předsevzatých. V rozhodovacích důvodech se sice uvádí, že se všichni svědkové shodují v tom, že bylo veliké nebezpečí pro politického úředníka (jímž patrně míněn je koncipista Dr. N.). Dr. N. sám pak že sice jednou potvrdil, že bylo velké nebezpečí jen pro něho, po druhé však, že mohlo vzniknouti nebezpečí i pro vojsko, naproti tomu nevyjadřují se rozhodovací důvody s plnou určitostí, běře-li nalézací soud za prokázáno, vzešlo-li některé z nebezpečí, uvedených v § 85 b) tr. zák., aspoň pro Dra N. Jak zmateční stížnost v rámci svých vývodů správně vytýká, vychází rozsudek při právním rozboru případu ve dvojím směru z názorů, právně pochybených. Mylně má především za to, že pojmovým znakem skutkové podstaty zločinu dle § 87 tr. zák. jest pachatelův úmysl, směřující k tomu, by bylo přivedeno některé z nebezpečí, uvedených v § 85 b) tr. zák., a že dalším zákonným předpokladem téhož zločinu jest vznik nebezpečí pro více osob. Ke skutkové podstatě zločinu dle § 87 tr. zák. se vyžaduje, aby pouze jednání samo bylo pachatelem předsevzato ze zlomyslnosti, naproti tomu stačí, byl-li si pachatel možnosti vzniku nebezpečí jen vědom a předsevzal-li přes to úmyslně čin, s nebezpečím spojený. V druhém směru pak vychází již ze samotného doslovu § 87 tr. zák. na jevo, že stačí, bylo-li některé z nebezpečí, uvedených v § 85 b) tr. zák. přivedeno i jen pro jediného člověka; zákon používá v § 85 b) výrazu »lidí«, čímž, stejně jako je tomu v § 335 tr. zák., vyznačuje pouze pojem druhu na rozdíl od oněch míst zákonných (§§ 59, 63, 65, 83, 279 a j. r. zák.), jichž pojmovým znakem je více lidí a ve kterých se také zákon vesměs způsobem, tomu odpovídajícím, jasně vyjadřuje. Důsledky obou právně pochybených hledisek, zaujatých nalézacím soudem, jeví se pak v tom, že se rozsudkové důvody jednak obírají pouze otázkou, zda úmysl obžalovaných směřoval právě k tomu, aby přivedeno bylo některé z nebezpečí, uvedených v § 85 b) tr. zák., byli-li tedy původci nebezpečí obžalovaní. Naproti tomu nechávají nezodpověděnou otázku, se shora vytčeného správného hlediska jediné rozhodnou, zda byli si obžalovaní možnosti vzniku takového nebezpečí vědomi, jednak, jak již zmíněno, nezjišťuje přesně, bylo-li jednáním obžalovaných přivedeno ono nebezpečí pro osobu Dra N-a. Lze pak bezpečně usuzovati, že i rozsudkový závěr, dle něhož zákonem »požadovaná zlomyslnost na straně pachatelů prokázána nebyla«, přišel k místu jen v důsledku oněch právně pochybených názorů, z nichž nalézací soud vychází, zejména v prvním z obou shora naznačených směrů, to tím spíše, když rozsudkové důvody v dotčené souvislosti se zmiňují o velkém rozčilení davu, o němž prý mluví svědkové Dr. Ladislav N. a Adolf Č.

Čís. 855.

Předmětem zpronevěry mohou být i svěřené věci zastupitelné, leč že by si vlastník vyhradil pouze obligační nárok na vrácení téhož množství zastupitelných věcí. Zda ten, komu zastupitelné věci byly svěřeny, je může vrátiti, dlužno posuzovati dle doby, kdy mají být vráceny.